

Тел: (018) 500-201, 500-203
Факс: (018) 4523-747

Трг краља Александра 11 18000 Ниш
п. фах 122

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-3435/1
14/11/2022. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

- Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Извори права и државно уређење средњовековне Русије”, кандидата Тасић Катарине, број досјеа М021/21-О ,студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 14/11/2022. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
- Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
- Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
- Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Катедри за правно-историјске науке
Правног факултета Универзитета у Нишу

На седници Катедре за правноисторијске науке, која је одржана дана 10.11.2022. године, на основу Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу, формирана је Комисија за оцену и јавну одбрану мастер рада под називом „Извори права и државно уређење средњовековне Русије“, кандидата Катарине Тасић, са бројем индекса М021/21 – О у саставу: проф. др Небојша Ранђеловић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу, проф. др Марија Игњатовић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу и проф. др Александар Ђорђевић, ванредни Правног факултета Универзитета у Нишу. Комисија за оцену и јавну одбрану мастер рада, после детаљног прегледа мастер рада, подноси следећи

И З В Е Ш Т А Ј

Завршни мастер рад, на Правном факултету Универзитета у Нишу, кандидата Катарине Тасић, са бројем индекса М021/21 – О, на општем смеру, правно-историјска ужа научна област, са насловом „Извори права и државно уређење средњовековне Русије“, урађен је у потпуности у складу са инструкцијама ментора и правилима за израду завршног мастер рада. Мастер рад садржи укупно 27 библиографских јединица, од којих су 20 на страном језику, што такође подлеже правилима изrade завршног мастер рада.

У раду су обухваћени сви битни елементи vezани за тему самог рада. Кијевска Русија, као прва позната државна организација источних Словена, настала је током

IX.века, на просторима од Балтичког мора до јужних руских степа, на подручју од Новгорода на северу, до Кијева на југу. Као јединствена држава, трајала је до краја владавине великог кијевског кнеза Владимира II Мономаха, тј.до прве половине XII.века, након чега на територији прве руске државе са центром у Кијеву настају многобројне удеоне кнежевине. Како исправно наводи кандидат, односно аутор мастер рада.

Право Кијевске Русије настало је утицајем византијског и обичајног права. Облик државног уређења у Кијевској Русији представљао је мешавину три класична облика. Може се рећи да је кнез представљао монархијски елемент, „дружина“ аристократски а веће „демократски елемент“. Сваки од ових елемената представљао је базу (нематеријално право) креирања материјалног права и његове даље кодификације, односно примене и прилагођавања. Још једно од низа исправних запажања кандидата се примећује и у наведеном тексту.

По мишљењу комисије, у потпуности су испуњена сва техничка и правописна правила, те је рад оцењен као уредан и коректан. Коришћењем софтвера за проверу плагијата, утврђено је да је мастер рад оригиналан примерак.

Текст на тему мастер рада „Извори права и државно уређење средњовековне Русије“ је у потпуности у складу са садржајем који се налази у раду. Текст је такође методолошки коректно заснован, тачније методе истраживања које су примене за прикупљање података, анализу и решавање задатака у овом раду су метода теоријске анализе и дескриптивно – еспликативна метода.

Метода теоријске анализе која се користи за проучавање теорије и анализе садржаја радова из области истраживања васпитних стилова који се примењују у раду са децом предшколског узраста. Ова метода користи уџбенике, приручнике, зборнике радова, научне и стручне радове као поуздане изворе грађе. Посебна пажња се посвећује начину прикупљања података који се у овом случају односе на историјске чињенице и податке о облику државног уређења средњовековне Русије и њеним правним изворима.

Дескриптивно-експликативна метода која се користи као прва и основна метода у настанку и развоју науке. У научном истраживању су овом методом обухваћене следеће фазе: прикупљање истраживања; анализа прикупљених истраживања; интерпретација

резултата истраживања; генерализација анализираних резултата истраживања; саопштавање добијених резултата.

Садржај рада у оквирном облику је следећи:

Увод

1.Утицај Римског и византијског права на право Кијевске Русије

2. Правни извори Кијевске Русије

2.1.Уговори руских кнежева

2.2.Црквени устави

2.3.Руска правда

2.3.1.Кратка Правда - Правда Јарослава

2.4.Псковска судна грамота

2.5."Грамоте Новгорода и Пскова"

2.6."Берестјане грамоте"

3.Средњовековна Русије

3.1.Кијевска Русија

3.1.1.Други државотворни центар Русије

3.1.2.Удеоне кнежевине

3.1.3.Новгородска република

3.1.4.Псков

3.2.Владари Кијевске Русије

3.Државно уређење Кијевске Русије

3.1.Кнез

3.1.1.Кнежева дружина

3.2.Бољари и бољарска дума

3.3.Веће - Скупштине становништва

3.4.Сабори

3.5.Сеоска властелинства

Закључак

Литература

Библиографија

На крају рада налази се и сажетак, заједно са кључним речима, који су у потпуности адекватни и пружају довољан број информација на задату тему. Фотографије и табеле у склопу мастер рада су у складу са темом. Фусноте (тачније њих 79) су одговарајуће, коректне и адекватно наведене.

Парафразирање и цитирање су усклађени и исправно наведени. Што се тиче литературе и других извора, који су искоришћени за израду самог рада, у потпуности одговарају задатој теми и захтевима ментора и комисије.

Техника изrade рада је испоштована и у складу је са свим правилима, што сам рад чини комплетним и јединственим ауторским делом.

Укратко речено, приказани су правни институти, односно правни извори којима је била уређивана руска средњовековна држава, утицај обичајног, односно византијског права на стварање руског средњовековног права и државе. С тим у вези, још један циљ овог рада огледа се у истраживању значаја средњовековног руског права и његовог каснијег развијања, односно утицаја на извршну власт у средњовековној руској држави. Поред тога, направљен је осврт и на сам значај обичајног права које је настало у друштвеним процесима руског друштва и његовог имплементирања у писане изворе руског права.

Са друге стране, значај истраживања руског средњовековног државног уређења се огледа у томе да прикаже развијеније друштво од друштва које се развија на подручју западне Европе у том времену.

Руско право, иако под утицајем византијског права, тежило је укидању телесних и смртних казни, нудећи новчану казну као њихову замену. Постојање сабора и већа у руским кнежевинама говори нам о једном облику демократије заснованом на поштовању и уважавању мишљења већине, што је у времену ширења феудализма у средњем веку, нешто чиме се Русија и руски народ разликују од својих западноевропских савременика.

Начин приказа и тумачења резултата истраживања, приказаних кроз мастер рад су се показали као исправни и у потпуности су усклађени са темом. Због свега наведеног, рад садржи све битне елементе, по чему је оригиналан допринос науци. Комисија сматра да је кандидат дорастао задатку и у потпуности извршио сва потребна истраживања пре него је приступио самој изради рада. Након свих извршених провера, нема замерки које би се могле навести. Из наведених разлога и на основу укупне оцене рада, комисија предлаже да се мастер рад прихвати, а да се кандидату одобри одбрана.

У Нишу, 10.11.2022. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Проф. др Небојша Ранђеловић

Проф. др Марија Игњатовић

Проф. др Александар Ђорђевић